

DZIEJE

PL ISSN 0419-8824

INDEKS 355682

NAJNOWSZE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA
W PUŁTUSKU

**KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU**

1-2001

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA W PUŁTUSKU

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik XXXIII

2001

1

WARSZAWA 2001

<http://rcin.org.pl>

Dzieje Najnowsze
Założone w 1969 r. przez Tadeusza Jędruszcza,
Czesława Madajczyka i Witolda Stankiewicza

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Stanisław Ciesielski, Krzysztof Dunin-Ławowicz,
Eugeniusz Duraczyński, Edmund Dmitrów, Andrzej Koryn, Dariusz Jarosz,
Marian Leczyk, Stanisława Lewandowska, Piotr Łossowski, Wojciech
Materski, Krzysztof Michałek, Jan Molenda, Halina Parafianowicz, Kazi-
mierz Przybysz, Tomasz Schramm, Henryk Stabek, Witold Stankiewicz,
Włodzimierz Suleja, Rafał Stobiecki, Michał Śliwa, Roman Wapiński,
Wojciech Wrzeński, Michał J. Zacharias, Jan Zamojski, Zygmunt
Zieliński, Elżbieta Znamierowska-Rakk, Janusz Żarnowski

REDAKCJA

Czesław Madajczyk (redaktor), Dariusz Jarosz, Andrzej Koryn,
Marian Leczyk, Stanisława Lewandowska, Krzysztof Michałek, Halina Parafianowicz,
Krzysztof Dunin-Ławowicz, Michał J. Zacharias

SEKRETARZE REDAKCJI

Tadeusz Wolsza
Małgorzata Gmurczyk-Wrońska

TLUMACZ

Aleksandra Rodzińska-Chojnowska

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 831-02-61

ISSN 0419-8824

© IH PAN, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Pułtusku, Wydawnictwo DiG, 2001

Wydawnictwo DiG
Nowy Świat 39, 00-029 Warszawa
tel./fax 828-00-96
e-mail biuro@dig.com.pl; <http://www.dig.com.pl>

Nakład 750 egz.
Druk Biutex Sp. z o.o., Warszawa

<http://rcin.org.pl>

Spis treści

Wstęp	3
<i>Dlaczego wiek XX nie był wiekiem brytyjskim? — dyskusja redakcyjna</i> — Krzysztof Michałek, Wojciech Lipoński, Michał Leśniewski, Jacek Tebinka	5

ARTYKUŁY

Renata Nowaczewska, <i>Amerykańska filantropia za granicą od końca XIX w. do lat dwudziestych XX w. Europejska przeszłość — wizjonerska przyszłość</i>	31
Michał Leśniewski, <i>Propozycje utworzenia Federacji Wielkiej Brytanii i Irlandii na tle wielkiej debaty politycznej lat 1903–1914</i>	43
Halina Parafianowicz, <i>Woodrow Wilson i jego legenda w międzywojennej Polsce</i>	59
Przemysław Żurawski vel Grajewski, <i>Cele i metody negocjacyjne dyplomacji amerykańskiej w dziedzinie kontroli zbrojeń w latach 1925–1930</i>	71
Hanna Marczevska–Zagdańska, <i>Franklin D. Roosevelt wobec Ligi Narodów, Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze i bezpieczeństwa zbiorowego (1932–1936)</i>	89
Magdalena Hułas, <i>Państwa anglosaskie wobec problemu reprezentowania interesów polskich w ZSRR po 26 kwietnia 1943 roku</i>	107
Daniel Boćkowski, <i>Opieka Poselstwa Australii w ZSRR nad obywatelami polskimi deportowanymi w głąb Związku Radzieckiego w latach 1940–1941 i przebywającymi tam w latach 1943–1945</i>	123
Włodzimierz Batóg, <i>Niebezpieczne związki. Hollywood, Komunistyczna Partia USA i Komisja do Badania Działalności Antyamerykańskiej 1947–1951</i>	135
Jakub Tyszkiewicz, <i>Czy Stany Zjednoczone planowały pomoc zbrojną dla Polski w przypadku zagrożenia interwencją radziecką w 1957 r.?</i>	163
Andrzej Mania, <i>Ludzie i struktury. Kształtowanie polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa USA w latach 1969–1976</i>	175
Izabella Rusinowa, <i>Indianie kanadyjscy w XX wieku</i>	193

MATERIAŁY

Krzysztof Groniowski, <i>Polonia a Partia Republikańska w XX wieku</i>	213
--	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Michał Leśniewski, <i>Kryzys konserwatyzmu w latach 1880–1914</i>	239
---	-----

* * *

J. Polit, <i>Odwrót znad Pacyfiku? Wielka Brytania wobec Dalekiego Wschodu (1914–1922)</i> — Michał Leśniewski	245
Gill Bennett, „A Most Extraordinary and Mysterious Business”: <i>The Zinoviev Letter of 1924</i> — Jacek Tebinka	250
R. A. C. Parker, <i>The Second World War. A short history</i> — Mirosław Dymarski	252
Warren F. Kimball, <i>Roosevelt, Churchill i II wojna światowa</i> — Krzysztof Marchlewicz ..	255

<i>Churchill War Papers</i> , vol. II, <i>Never Surrender May 1940–December 1940</i>	
— Jacek Tebinka	258
John Earl Haynes, Harvey Klehr, <i>Venona. Decoding Soviet Espionage in America</i>	
— Włodzimierz Batóg	261
<i>Venona. Soviet Espionage and the American Response 1939–1957</i> — Jacek Tebinka	264
Halina Parafianowicz, <i>Eleanor Anna Roosevelt (1884–1962). W cieniu wielkiego męża</i>	
— Hanna Marczevska–Zagdańska	267
Longin Pastusiak, <i>Prezydenci Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej</i>	
— Włodzimierz Batóg	275
Jadwiga Kiwerska, <i>Słownik prezydentów amerykańskich</i> — Halina Parafianowicz	277
<i>Documents on British Policy Overseas</i> , vol. I: <i>Britain and the Soviet Union 1968–1972</i> ; vol. II: <i>The Conference on Security and Cooperation in Europe 1972–1975</i>	
— Jacek Tebinka	280
Arkadiusz Żukowski, <i>Polsko–południowoafrykańskie stosunki polityczne</i>	
— Jacek Knopek	283
Dorota Prasałowicz, <i>Stosunki polsko–niemieckie na obczyźnie. Polscy i Niemiecy imiigranci w Milwaukee, Wisconsin (USA) 1860–1920</i> — Ewa Kowalska	286

ŻYCIE NAUKOWE

„Uniwersalne przesłanie Ameryk na wiek XXI”. 50. Międzynarodowy Kongres Amerykanistów, Warszawa, 10–14 lipca 2000 r. — Krzysztof Michałek	289
---	-----

Wśród naszych Autorów:

- Dr Włodzimierz Batóg — adiunkt w Instytucie Historii Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach
- Dr Daniel Boćkowski — adiunkt w Instytucie Historii PAN w Warszawie
- Dr Mirosław Dymarski — adiunkt w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Wrocławskiego
- Prof. dr hab. Krzysztof Groniowski — w Instytucie Historii PAN w Warszawie
- Dr Magdalena Hułas — adiunkt w Instytucie Historii PAN w Warszawie
- Dr Jacek Knopek — adiunkt w Instytucie Nauk Politycznych Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego
- Dr Ewa Kowalska — adiunkt w Instytucie Historii PAN w Warszawie
- Dr Michał Leśniewski — adiunkt w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego
- Prof. dr hab. Wojciech Lipoński — w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Prof. dr hab. Andrzej Mania — w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie
- Dr Krzysztof Marchlewicz — adiunkt w Instytucie Historii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Dr Hanna Marczevska-Zagdańska — adiunkt w Instytucie Historii PAN w Warszawie
- Prof. dr hab. Krzysztof Michałek — w Ośrodku Studiów Amerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego
- Mgr Renata Nowaczewska — asystent w Instytucie Historii Uniwersytetu Szczecińskiego
- Dr hab. Halina Parafianowicz — profesor w Instytucie Historii Uniwersytetu Białostockiego
- Prof. dr hab. Izabella Rusinowa — w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego
- Dr Jacek Tebinka — adiunkt w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Gdańskiego
- Dr Jakub Tyszkiewicz — adiunkt w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego

cena 15 zł